

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VIII. Ascendisse se in memoriam suam plenißimam miraculorum, quorum primum est, omnium rerum sensibilium imagines, sine rebus ipsis, sine confusione, illa contineri, & cum aliquid cogitandum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

C. A. P. VIII.

Ascendisse se in memoriam suam plenissimam miraculorum, quorum primum est, omnium rerum sensibilibus imagines, sine rebus ipsis, sine confusione, illa contineri, & cum aliquid cogitandum est, in promptu esse.

1. **T**Ransibo ergo, & istam vim naturæ meæ, gradibus ascendens ad eum, qui fecit me cum ea, & venio in campos & lata prætoria memoriæ meæ: ubi sunt thesauri innumerabilium imaginum, de hujuscemodi rebus sensis inventarum. Ibi reconditum est, quicquid etiam cogitamus, & vel augendo, vel minuendo, vel utcumque variando ea, quæ sensus attigerit: & si quid aliud commendatum & repositum est, quod nondum absorbit & sepelivit oblivio. Ibi quando sum, posco, ut proferatur quicquid volo, & quædam statim prodeunt, quædam requiruntur diutius, & tanquam de abstrusioribus quibusdam receptaculis eruuntur, quædam catervatim se prouunt, & dum aliud petitur, & queritur, profiliunt in medium quasi dicentia: Ne forte nos sumus? Et abigo ea manu cordis, à facie recordationis meæ: donec enubiletur illud, quod volo, atque in conspectum prodeat ex abditis. Alia faciliter atque imperturbata serie, sicut poscuntur, suggeruntur, & cedunt præcedentia consequentibus, & cedendo conduntur, iterum, cum voluero, processura. Quod totum fit, cum aliquid narro memoriter.

2. Ibi

2. Ibi sunt omnia distincte generatimque servata, quæ suo quæque aditu ingesta sunt, sicut lux, atque omnes colores, formæque corporum per oculos: per aures autem, omnia genera sonorum: omnesque odores, per aditum narium: omnesque sâpores, per oris aditum: ad sensum autem totius corporis quid durum, quid molle, quid calidum, frigidumve, lene aut asperum, grave seu leve, sive extrinsecus sive intrinsecus corpori. Hæc omnia recipit recolenda, cum opus est, & retractanda grandis memoriæ recessus. Et nescio, qui secreti atque ineffabiles sinus ejus, quæ omnia suis quæque foribus intrant ad eam, & reponuntur in ea. *b* Nec ipsa tamen intrant, sed rerum sensarum imagines illic præsto sunt, cogitationi reminiscenti eas.

3. Quæ quomodo fabricatæ sint, quis dicit, cum appareat, quibus sensibus raptæ sint, interiusque reconditæ? Nam & in tenebris atque in silentio dum habito, in memoria mea profero, si volo, colores: & discerno inter album & nigrum, & inter quos alios volo. Nec incurrunt soni atque perturbant, quod per oculos haustum considero, cum & ipsi ibi sint, & quasi seorsum repositi lateant. Nam & ipsos posco, si placet, atque adsunt illico. Et quiescente lingua ac silente gutture, canto quantum volo: imaginesque illæ colorum, qui nihilominus ibi sunt, non se interponunt, neque interrumpunt, cum thesaurus alius retractatur, qui influxit ab auribus. Ita cætera, quæ per sensus cæteros ingesta atque congesta sunt, recordor, prout libet. Et auram liliorum discerno à
Q vio-

à violis, nihil olfaciens: & mel c defruto, le-
ne aspero, nihil tunc gustando, neq; contre-
ctando, sed reminiscendo antepono. Intus
hæc ago, in aula ingenti memoriæ meæ.

4. Ibi enim mihi cælum, & terra, & ma-
re præsto sunt, cum omnibus quæ in eis sen-
tire potui, præter illa quæ oblitus sum. Ibi
& ipse mihi occurro, meque recolo, quid,
quando, vel ubi egerim; quoque modo, cum
agerem, affectus fuerim. Ibi sunt omnia,
quæ sive experta à me, sive credita memini.
Ex eadem copia etiam similitudines rerum,
vel expertarum, vel ex eis, quas expertus
sum creditarum, alias atque alias, & ipse
contexo præteritis: atque ex his etiam futu-
ras actiones, & eventa, & spes, & hæc o-
mnia rursus quasi præsentia meditor. Fa-
ciam hoc aut illud, dico apud me, in ipso
ingenti sinu animi mei, pleno tot & tanta-
rum rerum imaginibus, & hoc aut illud se-
quetur. O si esset hoc, aut illud! Avertat De-
us hoc, aut illud! Dico apud me ista. Et cum
dico, præsto sunt imagines omnium quæ di-
co, ex eodem thesauro memoriæ, nec o-
mnino aliquid eorum dicerem, si defu-
issent.

5. Magna ista vis est memoriæ, magna
nimis Deus meus! penetrabile amplum & infi-
nitum. Quis ad fundum ejus pervenit? Et
vis est hæc animi mei, atque ad meam natu-
ram pertinet: nec ego ipse capio totum,
quod sum. Ergo animus ad habendum scip-
sum angustus est, ut ubi sit, quid sit, non
capiat. Nunquid extra ipsum, ac non in ip-
so? Quomodo ergo non capit?

6. Multa mihi super hoc oboritur admi-
ratio,

ratio, stupor apprehendit me. Et eunt homines mirari alta montium, & ingentes fluctus maris, & latissimos lapsus fluminum, & Oceani ambitum, & gyros siderum, & relinquunt seipfos, nec mirantur. Quin hæc omnia, cum dicerem, non ea videbam oculis; nec tamen dicerem, nisi montes & fluctus, & flumina, & sidera, quæ vidi, & Oceanum quem credidi, intus in memoria mea viderem, spaciis tam ingentibus, quasi foris viderem. Nec ea tamen videndo absorbui, quando vidi oculis: nec ipsa sunt apud me, sed imagines eorum. Et novi, quid ex quo sensu corporis impressum sit mihi.

NOTÆ.

- a *Vel augendo vel minuendo*) intelligit S. D. ea, quæ nunquam visa nobis imaginamur ex aliis rebus similibus; sic v. g. Romam aut Carthaginem, concipimus ad modum magnæ urbis: ea vero quibus nihil simile, nec in parte, nec in toto unquam vidimus, imaginari omnino non possumus. Hinc est, ut ait S. D. alibi, *quod à prima etate cæci, cum de luce, coloribusque interrogantur, quid respondeant, non inveniunt. Non enim coloratas ullas patiuntur imagines, qui senserunt nullas.*
- b *Nec ipsa tamen intrant*) Res sensibiles imprimunt suas imagines sensibus, easque mittunt ad animum, quo ipsæ non perveniunt. neque enim murus intrat per oculos, sed sola ejus imago. Pulche Aristoteles, *ut cera, inquit, annuli sine ferro & auro recipit signum, accipit enim aureum, aut æreum signum, sed non in quantum aurum & æs: similiter autem & sensus uniuscujusque, ab habente odorem, aut saporem, aut sonum patitur.*
- c *Defruto*) id est vino, quod ex duabus partibus ad tertiam calore ignis, redactum est, teste Nonio Marcello.

V S V S.

Hunc ipse S. D. digito monstrat, tanta nimirum miracula ut consideremus, & animum nostrum aliis rebus longe præferamus.

C A P. IX.

Alterum memoria miraculum est, retinere præcepta Doctrinarum liberalium, non per imagines, instar rerum sensibilium, sed per seipsas.

1. **S** Ed non ea sola gestat immensa ista capacitas memoriæ meæ. Hic sunt & illa omnia, quæ de doctrinis liberalibus præcepta nondum exciderunt, quasi remota interiore loco: non loca, nec eorum imagines, sed res ipsas gero. Nam quid sit literatura, quid peritia disputandi, quot genera questionum, quicquid horum scio, sic est in memoria mea, ut non retenta imagine rem foris reliquerim: aut sonuerit & præterierit, sicut vox impressa per aures vestigio, quo recolitur, quasi sonaret, cum jam non sonaret: aut sicut odor, dum transit & evanescit in ventos, olfactum afficit, unde trajicit in memoriam imaginem sui, quam reminiscendo repetamus: aut sicut cibus, qui certe in ventre jam non sapit, & tamen in memoria quasi sapit: aut sicut aliquid, quod corpore tangendo sentitur, quod etiam separatum à nobis imaginatur memoria. Istæ quippe res non intromittuntur ad eam, sed earum solæ imagines mira celeritate capiuntur, & miris tanquam cellis reponuntur, & mirabiliter recordando proferuntur.

N O-